

اردوغان از روسیه راضی برگشت

رجب طیب اردوغان دیروز راهی سوچی شد تا ولادیمیر پوتین رئیس جمهوری روسیه را از صدور دستور اقدام نظامی علیه تروریست ها در استان ادلب سوریه منصرف کند.



به گزارش آران نیوز، کمتر از دو هفته پیش، سران ایران، روسیه و ترکیه در نشست سه جانبه خود در تهران در خصوص سوریه و ادلب گفت وگو کردند اما رجب طیب اردوغان رئیس جمهوری ترکیه بر سر حمله نظامی ارتش سوریه به پشتوانه متحدان خود به ادلب مخالف بود و خواستار دادن فرصت به افرادی شده است که از نگاه دولت قانونی سوریه و متحدان آن تروریست های تکفیری هستند و ترکیه برخی از آنان را مخالفان میانه رو می خواند. این تفاوت نگاه در روسیه و ایران با ترکیه در تهران نیز مورد بحث قرار گرفت و نتیجه آن در بند سوم بیانیه پایانی نشست منتشر شد که در آن آمده است: «وضعیت میدانی کنونی را مورد بحث قرار داده، به ارزیابی از تحولات سوریه پس از آخرین نشست خود در تاریخ 4 آوریل 2018 در آنکارا پرداخته و موافقت شد همکاری های سه جانبه را در تطابق با توافق های خود استمرار بخشیده. در این ارتباط، وضعیت منطقه کاهش تنش ادلب را دنبال کرده و تصمیم گرفته شد تا همسو با اصول فوق الذکر و روح همکاری که در فرمت آستانه شکل گرفته است، به این موضوع پرداخته شود.»

با این وجود، نحوه آرایش نیروی نظامی روسیه در ساحل سوریه در دریای مدیترانه و حمله های گاه و بی گاه و در ادامه جوسازی رسانه های غربی درباره عواقب حمله احتمالی دولت سوریه به ادلب و اظهارات دیپلمات ها و مقامات دفاعی روسیه برای پایان دادن به فعالیت تروریست ها در ادلب، ترکیه را که زمانی از حامیان مخالفان دولت سوریه بود، بیش از پیش نگران کرد.

**** در ادلب چه کسانی هستند؟**

ایران و روسیه هم نگرند که تکفیری های حاضر در استان ادلب اکثر از عناصری هستند که پیش از این با قبول شکست در دیگر مناطق سوریه با تحویل سلاح های سنگین و نیمه سنگین خود به استان ادلب رفته اند و به هیچ وجه حاضر به صلح و مذاکره با دولت دمشق نیستند. ترکیه به ظاهر نگران است که با حمله ارتش سوریه و روسیه علیه مواضع تروریست های ادلب، موج جدید پناهجویان به سمت ترکیه به راه بیفتد که این امر به علت مسلح بودن گروه های تروریستی ساکن آنجا، علاوه بر تبعات اجتماعی، ممکن است تبعات امنیتی نیز برای ترکیه در پی داشته باشد. ترکیه همچنین نگران است که با آزادسازی ادلب از دست تروریست ها، علاوه بر تخلیه 12 پایگاه دیده بانی تشکیل شده در اطراف حلب و ادلب، مجبور شود از مناطق اشغال شده دیگر در شمال خاک سوریه از جمله عفرین و الباب و اعزاز و جرابلس نیز خارج شود. مقامات ترکیه در چند روز اخیر موضعی مخالف حمله احتمالی ارتش سوریه به تروریست های حاضر در ادلب اتخاذ کرده و خواهان اتخاذ تدابیر سیاسی و دادن فرصت برای یافتن راه حل غیرنظامی شدند.

از این رو رجب طیب اردوغان رئیس جمهوری ترکیه به منظور دیدار و مذاکره با ولادیمیر پوتین همتای روسی خود چمدان سفر به روسیه را بست تا درباره وضعیت ادلب با پوتین در اقامتگاهش در سوچی دیدار کند. اردوغان در این سفر تلاش کرد تا موافقت رییس جمهوری روسیه را در توقف حمله به شهر ادلب به عنوان آخرین پایگاه مهم تروریست ها در سوریه جلب کند چرا که به عقیده بسیاری از کارشناسان پایان یافتن کار تروریست ها در ادلب می تواند به حضور نیروهای ترکیه پایان دهد که به شدت نگران کاهش نفوذ خود در مناطق شمالی سوریه هستند که همواره محدوده ای پرتنش میان ترکیه و کردهای شمال سوریه نیز بوده است. شاید از این رو بود که برخی منابع رسانه ای ترکیه پیش از این سفر اعلام کردند که اردوغان با پیشنهاد ادامه طرح نظامی روسیه در ادلب به شرط ادامه حضور نیروهای ترکیه در 12 پایگاه دیده بانی که بر اساس توافق آستانه در استان ادلب و حلب ایجاد کرده و نیز انتقال پناهجویان ادلب به عفرین برای ممانعت از تشکیل یک تشکیلات محلی کردی راهی سوچی شده است.

منابع رسانه ای ترکیه همچنین عنوان کردند که رییس جمهوری ترکیه در دیدار با همتای روس خود در سوچی، ادامه حضور نیروهای ترکیه در دو منطقه عملیاتی سیر فرات و شاخه زیتون در شمال سوریه به عنوان دو منطقه نفوذ ترکیه تا زمان رسیدن به راه حل سیاسی جامع برای مساله سوریه را مطرح خواهد کرد. در جریان این سفر خلوصی آکار وزیر دفاع ملی، برات آلبایراک وزیر دارایی و خزانه داری، فاتح دونمز وزیر انرژی و منابع طبیعی، رخسار پیکجان وزیر تجارت و فخرالدین آلتون رئیس مرکز ارتباطات نهاد ریاست جمهوری ترکیه نیز اردوغان را همراهی کردند تا برد تصمیمات نظامی و امنیتی این نشست پیش از پیش نمایان شود. پس از پایان نشست امروز، پوتین از توافق با ترکیه خبر داد و اعلام کرد که تصمیم گرفتیم تا روز 15 ماه اکتبر (23 مهر) در امتداد خطوط حائل بین معارضان مسلح سوری و ارتش سوریه (در ادلب) محدوده غیرنظامی به عمق 15-20 کیلومتر ایجاد کنیم و این محدوده را واحدهای گشت سیار ارتش ترکیه و پلیس نظامی روسیه کنترل خواهند کرد. تصمیمی که نشان می دهد فعلا، ترکیه توانسته مانع از تلاش روسیه برای پایان دادن به کار تروریست ها از طریق نظامی در آخرین نقطه حضور آنان در سوریه و نزدیک مرزهای ترکیه شود.

گشت مشترک نظامی نیز گواهی بر این مدعا است که فعلا ترکیه حضور خود در شمال سوریه را حفظ خواهد کرد.

پوتین در نشست خبری پس از این دیدار تداوم مذاکرات آستانه با مشارکت ایران، روسیه و ترکیه و امکان جستجوی راه حل های سیاسی پایدار در ژنو تحت نظارت سازمان ملل را مهم خواند.

اردوغان هم با تاکید بر اینکه روسیه و ترکیه با هماهنگی در مناطق تعیین شده به گشت زنی خواهند پرداخت، افزود که دو طرف موافقت کردند که تمام گروه های تندرو در این منطقه باید حذف شوند.

دیدار امروز سران روسیه و ترکیه گویای این واقعیت است که دو کشور تلاش دارند به همکاری های خود در مبارزه با تروریسم با وجود اختلاف دیدگاه همچنان ادامه دهند و ترکیه در حال حاضر توانسته مانع اقدام نظامی روسیه در ادلب شود.

برخی کارشناسان معتقدند که ایران، ترکیه و روسیه در چند سال اخیر به واسطه همکاری و تمرکز بر منافع مشترک خود در سوریه، توانسته اند الگوی موفق همکاری در مبارزه با تروریسم را در سوریه به نمایش بگذارند و داعش را از میان بردارند هر چند که قطعاً سهم کشوری همچون ایران و روسیه به مراتب بیش از ترکیه ای است که از مخالفان دولت قانونی سوریه همچنان حمایت می کند و برخی از آنان را میانه رو می خواند.

در مجموع می توان گفت با وجودی که ارتش سوریه و نیروهای هم پیمان دمشق برای پاکسازی استان ادلب در شمال غرب سوریه به عنوان آخرین پایگاه تروریست های تکفیری، به آمادگی رسیده اند و این آمادگی موجب نگرانی شدید مقامات غربی و ترکیه شده است، فعلا خبری از یک سره شدن کار تروریست ها از طریق نظامی در ادلب نیست.

چرا که سرگنی شایگو نیز در واکنش به این پرسش که آیا دمشق با به تعویق انداختن عملیات نظامی موافق است؟، اظهار داشت: با خلوصی آکار وزیر دفاع ملی ترکیه تفاهم نامه

ای را برای تثبیت اوضاع ادلب امضا کرده ایم و بر اساس آن عملیات نظامی در ادلب سوریه اجرا نخواهد شد.
گزارش از: رحمت الله خدادادی